

יוצאים לדרך בטוחה עם ד"ר X חצייה נכונה

התכנית שלפניכם מוקדשת לנושא חציית כביש ומציגה מערך שיעור שימש משמורים ומחנכים לתלמידים בבית הספר היסודי, כיתות ד-ו. מערך השיעור מתבסס על הסרט "חצייה נכונה" מהסדרה סרטי ד"ר X בהפקת הרשות הלאומית לבטיחות בדרכים. הנחת היסוד של מערך השיעור גורסת ששילוב סרטים בתהליכי הוראה-למידה מעשיר את העולם החינוכי, החברתי והתרבותי של הילדים, מעניק חוויה של למידה ומאפשר הבנה והפנמה של נושאים שבהם הסרט עוסק.

מטרות השיעור

- להעלות את המודעות בקרב התלמידים להתנהגות זהירה ובטוחה כהולכי רגל;
- להקנות לתלמידים כלים ומיומנויות של כללים ותקנות לחצייה נכונה ובטוחה של כביש;
- ללמד ולהסביר מהם המקומות המותרים והאסורים לחציית כביש;
- לפתח את החשיבות ואת המודעות של קבלת אחריות בחציית כביש.

אמצעים דידקטיים

- 1 הסרט "חצייה נכונה"
- 2 דיין במליאה
- 3 יצירה - חוויה אישית

משך השיעור

45 דקות - צפייה בסרט ודין בעקבות הצפייה

45 דקות - פעילות יצירה לאחר הדין

מבנה השיעור ומהלכו

השיעור יכלול שלושה חלקים ויתנהל במליאה.

חלק ראשון: פתיחה וצפייה בסרט (30 דקות)

המחנכים יפתחו את השיעור בסקירה קצרה שתעסוק במטרת השיעור, בחשיבותו של הסרט "חצייה נכונה" ובהתנהגות בטוחה בכביש.

לאחר דברי פתיחה של המחנכים יוקרן הסרט.

חלק שני: דיון לאחר צפייה בסרט (15 דקות)

לאחר הצפייה בסרט יתנהל דיון שיעסוק בבחינה של מערכת האמונות והערכים של התלמידים תוך שימת דגש במשמעות, בהשלכות ובאחריות של התלמידים כהולכי רגל ובהתנהגותם במהלך חציית כביש. יש לאפשר לתלמידים להביע את המחשבות ואת הרגשות שלהם לאחר הצפייה בסרט ולכטאם בקול רם ללא חשש. מומלץ לעודד את התלמידים לקחת חלק פעיל בדיון.

- במהלך הדיון יודגשו הסעיפים האלה:
- זיהוי הבעיה או הבעיות המוצגות בסרט: הצגת הבעיה המרכזית באופן ברור.
- חשיפת הידע והעמדות של התלמידים: כיצד מתנהגים בכביש? מה נכון ומה לא נכון? מה מותר ומה אסור? מה חשוב? מדוע? וכדומה.
- מתן פתרונות ודרכי התמודדות: איך כל אחד ואחת צריכים להתנהג כהולכי רגל.

לדוגמה, שאלות מנחות לדיון בעקבות הצפייה בסרט:

1 חציית כביש

- מיהן הדמויות בסרט? מה הן מייצגות?
- כיצד חוצים הילדים את הכביש?

- כמה עסוקים הילדים בזמן חצייתם את הכביש?
- מדוע, לדעתכם, הילדים חוצים את הכביש, כפי שמתואר בסרט?
- מדוע, לדעתכם, הילד מתפרץ לכביש? חצייה בין מכוניות? חצייה כשיש שני נתיבים?
- מהו זמן תגובה ומהו הקשר בין זמן תגובה לחצייה בטוחה?
- האם הנהג לא רוצה לעצור או לא יכול לעצור?

2 המשמעות החוקית של חצייה בטוחה

- מהם המאפיינים של מעבר חצייה ומהם גורמי הסיכון בחציית כביש?
- מהם כללי הבטיחות להולכי רגל בכלל וילדים בפרט?
- מתי והיכן מתרחשים מפגשים בין ילדים כהולכי רגל לבין נהגים?

3 התמודדות עם הבעיה ופתרונות אפשריים בראייה מערכתית

- כיצד, לדעתכם, אפשר למנוע חצייה לא בטוחה של ילדים והתפרצות לכביש?
- מיהם סוכני השינוי העשויים לסייע בנושא? מיהו סוכן השינוי המשמעותי ביותר?
- באילו ערוצים יש לפעול על מנת למנוע היפגעות ותאונות דרכים עקב חצייה לא בטוחה?
- כיצד מעלים את המודעות בקרב התלמידים להתנהגות בטוחה בכביש?

חלק שלישי: פעילות יצירה - סיפורים אישיים (45 דקות)

חלק זה יתבסס על חוויות אישיות של תלמידים שיספרו ויתארו מצבים ומקרים מניסיונם האישי הנוגעים להתנהגותם כהולכי רגל ובעיקר מצבים שנוגעים לחציית כביש.

יש לעודד את התלמידים להיזכר באירועים ובמצבים, שבהם היו מעורבים ולהם היו שותפים, כאשר חצו כביש.

המחנכים ידגישו את הדומה ואת השונה בין סיפורם האישי של התלמידים שהוצג בכיתה לבין סיפורן של הדמויות שהוצגו בסרט.

המחנכים ידגישו את התובנות, את הדילמות ואת ההתמודדות בראייה מערכתית מתוך ההבנה שסיפור אישי מחולל שינוי בתפיסות ובאמונות של תלמידים צעירים.

לאחר שמיעת הסיפורים האישיים התלמידים יתחלקו לזוגות או לשלוש, ובקבוצות יציירו את הסיפור האישי של אחד מהם. הציורים יוצגו בתערוכה בכיתה או במסדרון בית הספר.

סיכום כולל

התוצר המשמעותי לאחר הצפייה בסרט, הדיון והפעילות הפדגוגית: למידה משמעותית של הנושא התנהגות בכביש בכלל וחציית כביש בפרט, הבנה והפנמה של הנושא, קבלת אחריות אישית להתנהגות בטוחה בכביש והצבת ערך החיים של הפרט ושל הקבוצה כערך עליון.

